

Styrelsemöte, Svenska samfundet för musikforskning, 15 mars 2013 (hållet per telefonlänk)

Närvarande: Jacob Derkert (ordf. och sekreterare), Cecilia Hultberg, Åsa Bergman, Lars Lilliestam, Ursula Geisler

1. Ordf. öppnade mötet
2. Lars Lilliestam utsågs att justera protokollet
3. Tidigare utsänd dagordning antogs.
4. Protokoll 2012-11-30 godkändes.
5. Förslag avseende samfundets tidskrifter utarbetat av den s.k. tidskriftsgruppen godkändes att framläggas till årsmötet för beslut (bilaga 1).
6. Rapport om arbetet med Svensk musikforskning idag 2013, bl.a. arrangemanget av keynote och panel.
7. Beslut om tid och plats för samfundets årsmöte.
8. Samfundets skrivelse till Statens Musikverk med anledning av den aktuella omorganisationen (bilaga 2).

Skrivelsen har innan den sänts iväg cirkulerat i de delar av styrelsen som inte har anställning vid Statens musikverk (d.v.s. samtliga utom Boström och Lundberg), och dessa ledamöter står mangrant bakom den.

9. Mötet avslutades.

Stockholm 1 april 2014

Protokoll fört av ordföranden

Justeras

Lars Lilliestam

Ordf.

Jacob Derkert

Skiss till förslag avseende tidskrifter

Förslag från den arbetsgrupp som utrett samfundets tidskrifter.

I arbetsgruppen ingår

Ursula Geisler, Erki Huovinen, Tobias Lund, Mattias Lundberg, Erik Wallrup och Jacob Derkert (sammankallande)

Bakgrund:

Samfundet är sedan 1919 huvudman för den vetenskapliga tidskriften STM/Svensk Tidskrift för Musikforskning och sedan 1998 även för den internetbaserade tidskriften STM-online. Bägge dessa uppbär stöd från Vetenskapsrådet. Under senare år har VR i samband med att bidrag beviljats markerat att möjligheterna till samordning mellan tidskrifterna utreds.

Tidskrifterna är bägge öppna för alla former av musikforskning och tillämpar peer review-förfarande. De tenderar att domineras av i Sverige baserad forskning och svenska eller nordiska ämnen. De har idag skilda redaktioner och skilda redaktionsråd. STM innehåller också en del med recensioner och en del med referat av vetenskapliga uppsatser.

Ursprungligen handlade det om olika utgivningsformer, STM var en ren papperstidskrift och STM-online en internetbaserad tidskrift. I och med att STM har börjat göras tillgänglig via internet stämmer inte detta längre. Det är inte heller realistiskt att backa tillbaka, inte enbart p.g.a. bidragsgivarkrav på Open Access.

Tidskrifterna har under hela sin samexistens haft likartat vetenskapligt innehåll. STM-onlines tekniska möjligheter har i viss mån utnyttjats för längre artiklar och för bilagda ljudfiler, filmer etc. Bägge tidskrifterna har periodvis haft problem med att mängden inskickade artiklar varit liten, detta har i synnerhet gällt STM, trots att den har en högre ranking än STM-online.

Frågeställning:

STM och STM-online idag är två snarlika tidskrifter, och var och en av dem har ett ganska litet inflöde av artiklar. Det finns två huvudalternativ: Att lägga ner en av dem och lägga ner all energi på den kvarvarande, eller att skapa förutsättningar för en profilering. Idealt sett bör profileringen också syfta till att öka det totala inflödet av artiklar.

En möjlig profilering handlar om det rent tekniska formatet. Denna har funnits med i bilden ända sedan STM-online startades men har inte satt sig i praktiken.

Andra möjligheter handlar om språk, kvalitetsribba etc. Vi kan realistiskt räkna med att VR kommer att ha specifika krav på tidskrifterna och att publicering på endast svenska eller en uttalat låg ribba kommer att vara skäl att ifrågasätta bidrag framöver.

Vårt förslag är följande:

Samfundet fortsätter med två tidskrifter.

STM:

Ansvar för att utveckla STM skall uttalat föras över till redaktionsrådet. Uppdraget från samfundet är att skapa en tidskrift som utgör ett självklart alternativ att överväga för kvalificerad svensk musikforskning oavsett disciplin, vilket förutsätter att den genererar ett högt meriteringsvärde. Redaktionsrådet får även på sitt bord att diskutera publiceringsform, språk etc. Tillsvidare bör nuvarande form och språkpolicy bibehållas.

Oberoende av redaktionsrådet och snarast bör frågan om förlagsutgivning besvaras. Arbetsgruppen är positiv till förlagsutgivning, om den skall realiseras eller inte ser vi främst som en fråga om vilka avtalsvillkor vi kan få.

Uppsatsreferaten skulle lyftas ut ur STM, till samfundets andra tidskrift eller till en särskild pool på samfundets hemsida.

Redaktionen bör utvidgas, behoven avgörs dock av ett eventuellt förlagsavtal.

X:

Nuvarande STM-online upphör att ges ut. Den ersätts med en internetbaserad tidskrift med samma lågbudgetkaraktär som tidigare, men som inte på samma sätt direkt konkurrerar med STM. Den knyts nära de befintliga musikforskningsinstitutionerna, t.ex. genom vandrande redaktionsansvar och stående uppmaningar till doktorander och studenter på de högre nivåerna att skicka in artikelförslag. Peer review tillämpas fortsättningsvis, och även etablerade forskare skulle rimligen ha anledning att skicka in mindre artiklar till denna tidskrift.

Denna tidskrift skulle utöver det peer review-granskade vetenskapliga innehållet omfatta en recensitionsavdelning, en diskussionsavdelning, rapporter och annonseringar av disputationer etc. och eventuellt även uppsatsreferat. Alternativet löpande publicering av inkommet och godkänt material bör undersökas och om möjligt utnyttjas.

Redaktionsrådet kunde i detta fall omfatta doktorander och forskare verksamma i Sverige.

Fortsatt finansiering från VR är en prioritet men får inte vara avgörande.

Generaldirektör Stina Westerberg, Statens musikverk

Insynsrådet, Statens musikverk

Kulturminister Lena Adelsohn-Liljeroth

Inlägga med anledning av den aktuella omorganisationen vid Statens musikverk

Svenska samfundet för musikforskning (SSM) vill härmed genom sin styrelse uttrycka sin oro inför Statens musikverks nyligen beslutade omorganisation. Omorganisationen innebär som det har framgått av den officiella informationen en sammanslagning av vissa roller i myndigheten, en ersättning av interna tjänster med externa och en minskning av personalresurser på arkiv-, biblioteks- och museidelen av myndigheten (tidigare de självständiga Statens Musiksamlingar och Sveriges Teatermuseum).

Musikverket förenar uppgifter som är övertagna från myndigheter och stiftelser som tidigare var skilda (Statens musiksamlingar, Sveriges Teatermuseum och Rikskonserter). I genomförandet av dessa uppgifter tillkommer en roll som bidragsgivande myndighet som saknades hos föregångarna. Budgeten innehåller ingen öronmärkning av pengar för de olika uppgifterna med undantag för att minst 25 miljoner SEK av det totala anslaget på 104 miljoner 699' SEK skall fördelas enligt förordningen (2010: 1921) om statsbidrag till musiklivet.

Vi ser med djup oro att den nu beslutade omorganisationen trots gemensamt anslag för hela myndigheten i allt väsentligt rör arkiv, bibliotek och museer, eller den s.k. kulturarvsfunktionen. Det finns ingen officiell argumentation kring detta val.

Musik- och teaterbiblioteket, som är den enhet inom myndigheten som trimmas hårdast, är ett forskningsbibliotek att jämföra med Kungliga biblioteket i Stockholm, eller med Det Kongelige Bibliotek i Köpenhamn och Bibliothèque Nationale i Paris, som bägge har musikavdelningar integrerade i sin verksamhet. Utöver utlåningen av inköpt litteratur förvaltar och vårdar biblioteket arkiv med unika källmaterial, och gör dessa tillgängliga för allmänhet och forskare. Det som händer när ett material lånas ut, görs tillgängligt för arkivstudier på plats, eller laddas ned från internet sker mot bakgrund av en långsiktig, omfattande och professionellt bedriven verksamhet av inköp, mottagande av donationer, katalogisering, inventering, konservering, digitalisering m.m., en verksamhet som inte bara handlar om dagsaktuell utlåningsservice till kulturliv och allmänhet utan om en mer långsiktig kulturarvsfunktion, om något som har en potentiell betydelse för framtidens kulturliv och forskning.

Den minskning av personalen som omorganisationen innebär på Musik- och teaterbiblioteket äger rum i ett läge där det sedan tidigare har funnits tecken på bristande resurser: 1) Att Musik- och teaterbiblioteket med ett omfattande arkivmaterial av inte bara nationellt utan även internationellt intresse har mycket begränsade öppettider har sedan länge varit ett problem för den forskning som är hänvisad till att studera historiska källor i original på plats. Jämförelsen med förhållandena vid Kungliga biblioteket och internationella motsvarigheter på musik- och teaterområdet i t.ex. Köpenhamn eller Paris är starkt ofördelaktig; 2) Enligt uppgifter som kommit SSMs styrelse till del har man redan innan denna omorganisation genomförts avböjt vissa donationer och gåvor med

hänvisning till avsaknad av resurser att ordna och förvalta dessa; 3) Biblioteket avstår från att för sina låntagares räkning köpa in accessmöjlighet till en internationellt samordnad internetresurs (RIPM) till vilken det levererar material, med hänvisning till kostnader.

Statens musikverk är en myndighetskonstruktion i vilken flera olika verksamheter och olika uppgifter förenas under samma tak. Givet att det inte sker någon styrning från ansvarigt departement genom anslagsfördelning per uppdrag, utöver ett angivet minimibelopp för bidragsgivning till musiklivet, blir det extra känsligt hur en omorganisation går till. I avsaknad av offentligt presenterade explicita argument för att en kostnadsminskande resursindragning ensidigt drabbar arkiv-, biblioteks- och museiverksamheten ställer vi i SSMs styrelse oss frågan om det handlar om en medveten prioritering av vissa uppgifter framför andra, eller om det enbart handlar om pragmatiska överväganden för att få budgeten att gå ihop. SSMs styrelse är frågande inför bristen på transparens i uppdrag och organisation och givet denna även i bristen på argument för hur omorganisationen är tänkt i förhållande till myndighetens olika uppgifter, och dess möjlighet att klara dessa. I förlängningen av detta ligger frågan om en myndighetskonstruktion som förenar bidrags- och stödverksamhet till kulturlivet med kulturarvsvård är optimal. Det finns uppenbara alternativa partnermöjligheter för Musikverkets olika delar som skulle ge myndigheter med en mer homogen verksamhet, mindre utrymme för konflikt mellan olika uppgifter och mer utrymme för professionellt utbyte inom organisationen.

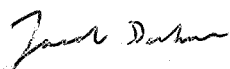
Svenska samfundet för musikforskning ställer frågan till Statens musikverks myndighetsledning om det har funnits diskussioner och överväganden inför, och slutligen argument för beslutet att låta omorganisationen och därmed kostnadsbesparingen främst beröra arkiv-, biblioteks- och museidelen. I synnerhet är det intressant hur avvägningen mellan myndighetens olika uppgifter har hanterats.

Samma fråga ställs till myndighetens insynsråd.

Vi meddelar samtidigt ansvarigt departement vår djupa tveksamhet inför att olika former av uppgifter läggs i en och samma myndighet utan tydlig styrning, och att man därmed lämnar frågan om prioritering mellan väsentligt olikartade kulturpolitiska mål till myndigheten.

Stockholm 2013-02-22

Svenska samfundets för musikforskning styrelse *) genom ordf.

Jacob Derkert
Universitetslektor vid
Institutionen för musik- och teatervetenskap
Stockholms universitet
SE-106 91 Stockholm

Samfundets hemsida: www.musikforskning.se

*) Styrelseledamöterna Mathias Boström och Mattias Lundberg har på grund av sina anställningar inom Statens musikverk anmält jäv och har därför stått utanför formulering av och beslut om denna skrivelse.